

Gustav Pedersen: Under Diskussionerne om Arbejdsløshedsloven har det været ret almindeligt at drage Sammenligning mellem den Arbejdsløshedslov, vi havde før Krigen, og den, vi har nu, idet man fortrinsvis har hæftet sig ved Forskellen paa Understøttelsessatserne. En saadan Sammenligning er imidlertid ret overfladisk. Jeg ser endda bort fra, at det ikke er muligt at fremskaffe et Pristal, der helt nøjagtigt giver Udtryk for de Forskydninger, der har fundet Sted i de virkelige Leveomkostninger. Selv om det nemlig havde været muligt at finde et helt rigtig Pristal, kunde man ikke deri indregistrere de andre Forskydninger, der har været i Leveomkostningerne, ganske særlig for de arbejdsløse. Jeg skal bare nævne et enkelt Eksempel for at illustrere det. Tidligere var det jo saadan, at naar et Menneske blev arbejdsløs og fik sin Indtægt betydelig nedsat, klarede han sig almindeligvis igennem paa den Maade, at han udskød alle de Anskaffelser, der ikke var strengt nødvendige. En saadan Fremgangsmaade er ikke saa let at gennemføre i Dag. Man behøver blot at tage Beklædning, derunder Fodtøj, saa vil de fleste antagelig være klar over, at med de daarlige Erstatningsvarer, som mange har ladet sig nøje med, er det ikke altid saa let at udskyde en Anskaffelse til bedre Tider. Det er blot eet Eksempel, det kunde suppleres med mange andre.

En anden Ting, som man er tilbøjelig til at overse, naar man vurderer den nugældende Arbejdsløshedslov i Forhold til den, vi havde før Krigen, er, at der ligger væsentligt større Byrder paa Arbejdsløshedskasserne, end der gjorde forhen. Jeg skal nævne de vigtigste. Dageantallet er i de fleste af Kasserne, ganske særlig i Fortsættelseskasserne, øget ret betydeligt. Der ydes et større Tilskud til Børnene, og Kasserne skal dække det efter de sædvanlige Refusionsregler. Det er en ret betydelig Ekstraudgift for Kasserne, som jeg senere skal gøre en enkelt Bemærkning om. Den Forskel, der noget før Krigen blev gennemført mellem Understøttelsen til Forsørgere og til Ikke-Forsørgere, er blevet forøget gennem Krigsaarene.

Det vil altsaa sige, at Kasserne har faaet en Række nye Udgifter eller forøgede Udgifter. I Krigsaarene blev en Del af disse Ekstrabyrder opvejet gennem yderligere Tillæg, men som det er nu, skal de klares med de almindelige Refusionsregler. Disse Byrder blev tidligere i vid Udstræk-

ning baaret af Kommunerne gennem den almindelige Forsørgslovgivning. Kommunehjælp maatte i vid Udstrækning ydes til de langvarigt arbejdsløse, baade naar de havde opbrugt deres Understøttelse, og naar de paa Grund af den langvarige Arbejdsløshed var nødt til at have Suppleringshjælp. Endvidere blev der ydet Kommunehjælp til arbejdsløse med mange Børn. Ogsaa denne Udgift maa Kasserne nu paatage sig. Endelig er den ekstra Understøttelse til Forsørgerne en Udgift, som maa klares ikke alene paa det rent forsikringsmæssige Grundlag, men ogsaa gennem de Beløb, som indgaar fra Ikke-Forsørgere.

Det eneste Omraade, hvor Samfundet klarer hele Udgiften, er Huslejen, men den er saa til Gængæld begrænset til Forsørgere.

Alle disse Ting vilde i og for sig gøre det naturligt, at man tog hele Tilskudsspørgsmaalet op til en dybtgaaende Behandling og prøvede paa at finde det rigtige Forhold mellem det, der er Kontingenternes Opgave, og det, der burde være Samfundets Opgave. Jeg er imidlertid enig med den højtærede Arbejdsminister i, at det er saa paatrængende nødvendigt at faa gennemført en Ordning for de særlig haardt ramte Kasser, at de mere principielle Spørgsmaal maa vente, indtil der bliver bedre Muligheder.

Der er selvfølgelig en hel Del af Arbejdsløshedskasserne, der har kunnet klare deres øgede Forpligtelser, fordi Arbejdsløsheden har været saa ringe, at de paa den Maade er kommet nogenlunde godt igennem og i visse Tilfælde har kunnet konsolidere sig; men denne gunstigere Stilling, som en stor Del af Kasserne har, er det dog altsaa kun en Del af Kasserne, der har. Der er nogle enkelte, og deriblandt den største af samtlige Arbejdsløshedskasser, som kun i ringe Grad har faaet Fordel af den gode Beskæftigelse paa en saadan Maade, at de har kunnet tage de forøgede Byrder uden at skulle have ekstra Midler. Jeg nævner i første Række Arbejdsmandenes Arbejdsløshedskasse, men det er ikke den eneste. Der er ogsaa nogle af de mindre Kasser, der har haft særlige Forhold, som kunde give Anledning til en særlig Behandling. Da det imidlertid er saadan, at Arbejdsmandenes Arbejdsløshedskasse talmæssigt er saa dominerende, at den i Virkeligheden er et Problem for sig — den har en Række Vanskeligheder, som er helt specielle for Arbejdsmandenes Arbejdsløshedskasse —, vil jeg gerne gøre